

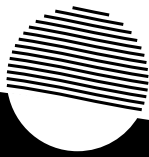
novičke

november 2002

Motivacija zaposlenih za izobraževanje (3. del) * Usposabljanje mentorjev in vodij študijskih krožkov s pomočjo medmrežja	3-7	DOMAČE NOVIČKE
Slovesnost ob odprtju TVŮ 2002 * Motivacija v izobraževanju odraslih * Z učinkovito e-promocijo povečati obisk spletnega koledarja	8-12	TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA 2002
Sodelovanje v razvojnem projektu POKI (1. del) * Po enem letu uspešnega delovanja PEC * Že skoraj 500 študentov študira on-line * Karavana med brkinskimi griči	13-21	KOTIČEK JE VAŠ
Vabilo na prednovoletno srečanje	22	PRIPRAVLJAMO
	23-24	POSVETI, KONFERENCE
	25	NOVOSTI IZ KNJIŽNICE

 let z vami

Andragoški center Republike Slovenije
Slovenian Institute for Adult Education

PROGRAMSKA ZASNOVA NOVIČK

Novičke so strokovno glasilo za izobraževanje odraslih v Sloveniji. Z Novičkami želimo izboljšati obveščenost vseh, ki delamo na tem področju ali pa smo kakor koli povezani z izobraževanjem in učenjem odraslih v Sloveniji.

Prejemniki Novičk so posamezniki in organizacije; tisti, ki se ukvarjajo z izobraževanjem in učenjem odraslih poklicno, in tudi tisti, ki delajo to prostovoljno (v društvih, strokovnih, verskih, političnih in drugih prostovoljskih organizacijah).

V Novičkah objavljamo tele vrste informacij o izobraževanju in učenju odraslih doma in v svetu:

- opis in prikaz dogodkov in dejavnosti v izobraževanju odraslih;
- razvojne, raziskovalne in druge programe in projekte;
- sporočila o organizacijah, njihovih potrebah, načrtih in dejavnostih;
- podatke o izobraževalnih programih in razvoju programov;
- sporočila o politiki in strategiji izobraževanja odraslih;
- novosti v upravljanju in zakonodaji;
- statistične podatke;
- mnenja, stališča in predloge;
- podatke in informacije o možnostih in virih za učenje;
- podatke o napovedanih prireditvah, posvetih, publikacijah in drugih strokovnih dogodkih;
- prikaze novih knjig, člankov ter didaktičnega in drugega gradiva ter novosti s knjižnega trga;
- novosti iz naših knjižnic, predvsem iz knjižnice ACS.

V Novičkah objavljamo kratke, jedrnate, objektivne in nepristranske informacije.

Novičke izhajajo praviloma vsak mesec, gradivo za posamezno številko zbiramo do 10. v mesecu. Za stike s tujino izdamo Novičke trikrat na leto v angleškem jeziku.

Prejemnikom Novičke pošiljamo brezplačno. Tako bo tudi v prihodnje, če bomo lahko stroške za njihovo izdajanje poravnali iz javnih sredstev za izobraževanje odraslih.

Novičke ureja in izdaja Informacijsko središče ACS.

Odgovorni osebi: mag. Zvonka Pangerc Pahernik, vodja Informacijskega središča, in Nevenka Kocijancič, urednica.

Oblikovanje: Lina design

Prelom: Solos d.o.o.

Tisk: Tiskarna Štok

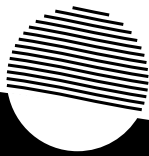
Naslov uredništva je: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana, telefon: 01 5842 560, faks: 01 5245 881, internet: <http://www.acs.si>, el. naslov: nevenka.kocijancic@acs.si

Novičke lahko preberete tudi na internetu: <http://www.acs.si/novicke>

ISSN 1408-6484 (slovenska izdaja - tiskane)

ISSN 1581-3770 (slovenska izdaja - online)

Naklada 1.700 izvodov

DOMAČE NOVIČKE

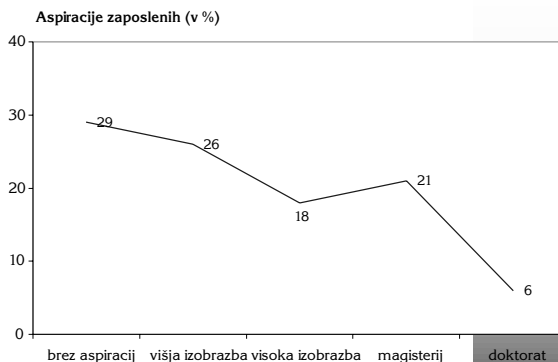
Rezultati raziskave

Motivacija zaposlenih za izobraževanje (3. del)

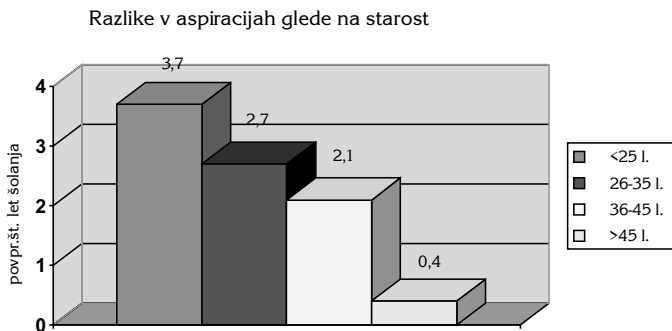
V prejšnjih Novičkah smo že spoznali značilnosti stališč in socialnih norm, povezanih z izobraževanjem anketirancev. Za razumevanje motivacije je pomembno tudi poznavanje aspiracij. Raven aspiracije je konstrukt, s katerim lahko razložimo proces odločanja; označuje vrsto in raven ciljev, ki si jih je posameznik zastavil na podlagi različnih kriterijev. Predvidevamo, da pri zaposlenih raven izobrazbenih in poklicnih aspiracij ni toliko odvisna od mnenja o sposobnostih in od že doseženih učnih uspehov, temveč predvsem od zunanjih dejavnikov, ki mu izobraževanje omogočajo ali ovirajo.

V tem prispevku si bomo ogledali, kakšne so splošne značilnosti aspiracij anketiranih zaposlenih. Pri razlagi tega vprašanja bomo analizirali lastnosti odraslih, ki si želijo pridobiti višjo stopnjo izobrazbe.

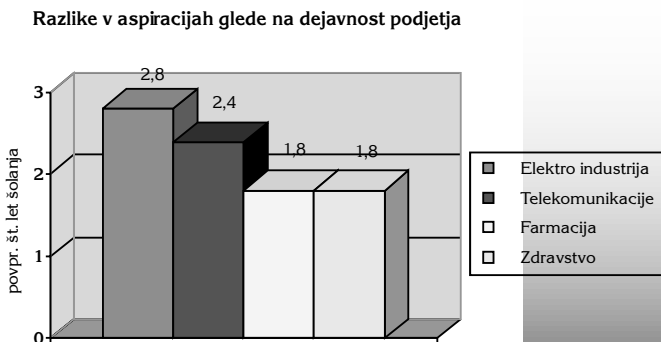
Na spodnji sliki vidimo, da si več kot 70% vprašanih želi v prihodnosti pridobiti višjo stopnjo izobrazbe; skoraj tretjina anketirancev je zadovoljna s stopnjo izobrazbe, ki jo ima; 26% si želi v prihodnosti doseči višješolsko izobrazbo, sledita pa ji magisterij (21%) in visokošolska stopnja izobrazbe (18%). Visoka stopnja aspiracij po magisteriju je najbrž odraz velikega deleža anketirancev z visoko izobrazbo. Najmanjši delež vprašanih si želi doseči doktorat (6%).

Poglejmo si razlike v aspiracijah glede na spol, starost, izobrazbo, dejavnost podjetja in položaj pri delu, izražene v letih dodatnega šolanja. Rezultati analize so pokazali, da spol, izobrazba in položaj na delovnem mestu niso vir razlik v aspiracijah, zato jih grafično ne bomo prikazovali. V naši raziskavi se je pokazalo, da sta **starost** anketirancev in **dejavnost podjetja** spremenljivki, ki pomembno vplivata na izobraževalne aspiracije. Najprej si pogledjmo razlike v starosti: v večini raziskav v zvezi z udeležbo v izobraževanju se ta spremenljivka kaže kot pomemben dejavnik, ki vpliva na motivacijo za izobraževanje. Značilno je, da aspiracije s starostjo naglo upadajo. Rezultati kažejo povprečno število let šolanja, ki si ga želijo posamezne starostne skupine.

Omenili smo, da se v naši raziskavi kažejo pomembne razlike tudi pri spremenljivki dejavnost podjetja. V spodnjem grafikonu vidimo, da imajo vprašani, zaposleni v podjetju, ki opravlja elektro dejavnost, višje aspiracije od drugih. Opozoriti moramo, da so bili zaposleni v elektro dejavnosti že vključeni v formalno izobraževanje in so si zato očitno postavljali višje izobrazbene cilje kot drugi anketiranci.

Kot kažejo rezultati raziskave, je večji del anketirancev motiviranih za doseganje višjih izobrazbenih stopenj. Socialno-demografska primerjava potrjuje značilnosti motiviranosti za izobraževanje, ki so jih pokazale že nekatere druge tuje in domače raziskave. Iz rezultatov lahko sklepamo, da na aspiracije anketirancev vplivata dva dejavnika: mnenje posameznika o doseganju višje izobrazbe (še vedno prevladuje prepričanje, da je doseganje višje izobrazbene stopnje smiselno le v mladosti oz. na začetku poklicne poti) in potreba podjetij po bolj izobraženem kadru. Pri tem izstopa predvsem možnost kritja materialnih stroškov izobraževanja kot pomemben dejavnik, ki omogoča in motivira zaposlene za vključitev v formalno izobraževanje.

Marko Radovan, ACS

Mentoričini vtisi

Usposabljanje mentorjev in vodij študijskih krožkov s pomočjo medmrežja

Letos poleti smo skupino mentorjev in vodij študijskih krožkov prvič usposabljali s pomočjo medmrežja – v pilotnem programu. Skupina je štela nekaj manj kot 20 udeležencev iz različnih krajev Slovenije. Usposabljanje je potekalo po načelih sodelovalnega dela. Udeleženci so uporabljali posebno aplikacijo First Class. Na posebnem namizju (spletnem brskalniku) te aplikacije je več rubrik (elektronska pošta, knjižnica gradiv, koledar dejavnosti, obvestila, vprašanja in predlogi, kavarna, sodelovalno delo, osebne predstavitve), ki so jih uporabljali (z določenimi omejitvami) vsi sodelujoči. Mentorica je dogajanjem na namizju sledila vsak dan sproti.

Za vsakdanje medsebojno sporazumevanje je bila na voljo posebna **elektronska pošta** z naslovi vseh sodelujočih in z naslovom celotne skupine, kar je olajšalo pošiljanje pošte vsem udeležencem. Multimedijsko učno gradivo, ki je bilo predhodno pripravljeno po načelih za samostojno učenje oziroma učenje na daljavo, je bilo zbrano v t.i. **knjižnici gradiv**. Udeleženci so ga lahko prebirali na ekranu ali pa so si ga natisnili. Gradivo je razdeljeno na osem tematskih enot. Udeleženci so predelovali po dve enoti skupaj. Na voljo so imeli dva tedna – teden dni za predelovanje snovi in teden za razpravo, ki je tekla prek elektronske pošte. Po tem času so morali pripraviti nalogo. Vse naloge so se zbirale na namizju, saj so jih morali vsi

sodelujoči pokomentirati oziroma dopolnjevati. Po vsem tem je poslala skupen komentar tudi mentorica. Posebna ikona na namizju je označevala **koledar dejavnosti**, kamor je mentorica sproti vpisovala vsa dogajanja na namizju. Rubrika **obvestil** je bila namenjena pomembnim sporočilom, rubrika **vprašanja in predlogi** pa zadolžitvam – nekakšnim domačim nalogam. V **kavarni** – razpravljalnici - so se srečevali udeleženci usposabljanja; mentorica do foruma ni imela dostopa. Enkrat tedensko so se na namizju sočasno srečevali sodelujoči, ki so si tega želeli. Namen teh srečevanj je bil razjasniti morebitne nerazumljive dele snovi, ali pa – zaradi boljšega počutja - navezati stik z mentorico ali drugimi udeleženci. Takšni stiki so običajno zelo priporočljivi, kadar se človek uči v osami.

Ob zaključku usposabljanja so vsi udeleženci pripravili seminarsko nalogo, ki so jo povzeli iz “domačih nalog”. Kasneje so opravili še ustno preverjanje, ki je potekalo po načelih sodobnega preverjanja za odrasle (igra vlog, simulacija, razprava ipd.). Ko so vse uspešno opravili, so si pridobili licenco za opravljanje mentorskega dela v študijskih krožkih.

Po zaključenem programu je bila opravljena tudi evalvacija usposabljanja¹. Potekala je na treh ravneh:

- na ravni prilagojenega izobraževalnega programa
Ocenjevali smo ustreznost prilagoditve programa in preverjali, ali je kombinacija samostojnega in sodelovalnega dela omogočala kakovostno učenje pri doseganju učnih ciljev.
- na ravni udeležencev
Preučili smo, ali so se udeleženci usposabljanja uspešno učili in ali so dosegli zastavljene učne cilje. Ugotavljali smo, kako jim je ustrezala organizacijska zasnova programa, ter ocenili, ali je bilo posredno računalniško sporazumevanje kakovostno.
- na ravni mentorice in vodje projekta
Ugotavljali smo, ali se je mentorica lahko uspešno sporazumevala, v kolikšni meri je lahko vodila pedagoške dejavnosti s pomočjo računalnika, kako je ustrezala organizacijska zasnova izpeljave programa in katere ovire (tehnične, učne) so se pojavljale med poučevanjem.

Če na kratko povzamem rezultate, ugotavljam, da je bila splošna pripomba na vseh treh ravneh naslednja: trajanje usposabljanja je bilo prekratko. Usposabljanje smo morali zaradi nepredvidenih objektivnih težav skrajšati s tri na dva meseca, kar je pomenilo intenzivnejše delo, tako za mentorico kot za udeležence. Če upoštevamo, da so bili skoraj vsi udeleženci v času študija polno zaposleni, da je bilo med njimi kar nekaj takih, ki so delali na šolah in imeli dodatne obveznosti pri maturi, da je del usposabljanja sovpadal s prvomajskimi prazniki, potem ugotavljamo, da so udeleženci usposabljanje opravili v rekordnem času. Nekoliko je

to dejstvo seveda zmanjšalo kvaliteto sodelovalnega dela in možnost sočasnih srečanj na namizju. Zato smo se odločili, da bo program v prihodnje trajal najmanj tri mesece, če bo mogoče, tudi štiri.

Večina udeležencev je bila v celoti zadovoljna. Kar nekaj si jih je želelo več osebnih srečanj. V programu je bilo predvideno in izpeljano le uvodno srečanje, kjer se je zbrala celotna skupina. Namen tega srečanja je bil, da se člani skupine spoznajo, se seznanijo z mentorico in vodjo projekta ter dobijo osnovne napotke za usposabljanje. Na splošno so se udeleženci usposabljanja navduševali nad novim pristopom poučevanja, nad možnostjo individualnega stika z mentorico, čeprav le prek računalnika (ali telefona). Všeč jim je bilo poenostavljeno pošiljanje nalog po elektronski pošti, zakoličen načrt dejavnosti na koledarju dogodkov, stalna možnost sporazumevanja drug z drugim (tudi v nočnih urah), možnost vpogleda v izdelke drugih udeležencev in sočasna srečanja na namizju. Zelo koristna je bila zanje razpravljalnica, kjer so hitro in učinkovito pridobivali informacije drug od drugega in po potrebi potešili občutke osamljenosti pri študiju.

Toliko na kratko o novem programu. Menimo, da takšna novost močno olajša študij vsem zaposlenim, ki želijo razširiti svoje znanje ali nadgraditi svojo izobrazbo oziroma usposobljenost. Po dobrih izkušnjah nameravamo na Andragoškem centru nadaljevati s prenosi še drugih programov usposabljanja na medmrežje. V pripravi je že program usposabljanja za člane izpitnih komisij za preverjanje poklicnih kvalifikacij.

Nataša Elvira Jelenc, ACS

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA 2002

Privrženost kulturi vseživljenjskega učenja Slovesnost ob odprtju TVU 2002

Andragoški center Slovenije ima v Tednu vseživljenjskega učenja dve vlogi: je nacionalni koordinator, ki usmerja in usklajuje delovanje prijateljev TVU po vsej državi, hkrati pa je tudi sam izvajalec lastnih promocijskih in strokovnih prireditev.

Za uvod v Teden vseživljenjskega učenja prireja ACS – zdaj že tradicionalno - osrednjo slovesnost, na kateri podeli priznanja za izjemne dosežke pri bogatitvi lastnega znanja ter za strokovne in promocijske dosežke pri bogatitvi znanja drugih.

Na prireditvi, ki je bila v konferenčni dvorani podjetja Hermes Softlab, v ponedeljek, 14. oktobra ob 11. uri, se je zbralo okrog 200 prijateljev festivala učenja iz vse Slovenije, skupaj z dobitniki priznanj in njihovimi predlagatelji. Pridružili so se jim predstavniki Vlade RS, pokroviteljice TVU, med njimi dr. Lucija Čok, ministrica za šolstvo, znanost in šport, zbrane pa je s svojo udeležbo počastil tudi predsednik Vlade RS, dr. Janez Drnovšek, ki je tako izpričal svojo privrženost kulturi vseživljenjskega učenja.

Teden vseživljenjskega učenja smo letos izpeljali že sedmič. Po kazalcih kakovosti in obsegu prireditev lahko sklepamo, da se je z njegovo pomočjo tudi v najbolj odročnih krajih že začelo udomačevati učenje kot vrednota, *Slovenija* pa – vsaj v festivalskem obdobju – postaja *učeča se dežela*. Nekaj misli ob novem koraku na tej poti je zbranim namenila dr. Vida Mohorčič Špolar, direktorica ACS, dr. Janez Drnovšek pa je v svojem, zelo neposrednem nagovoru, predstavil lastne poglede na vseživljenjskost izobraževanja in spopolnjevanja.

Praznično razsežnost dajejo festivalu učenja mnogi dogodki po vsej Sloveniji. Andragoški center odpira vrata praznovanju predvsem s podeljevanjem priznanj. Letos je bilo podeljenih 14 priznanj – poročilo izborne komisije je podal dr. Stane Vlaj, podpredsednik.

Pri uveljavljanju kulture učenja ter iskanju novih učnih poti zavzemajo življenjske zgodbe oziroma zgledi dobitnikov priznanj prav posebno mesto. Marsikdaj so omahujočemu v spodbudo, prijazna luč na poti v nov jutri, marsikomu odprejo nove poglede na vseživljenjsko

učenje. Zato že nekaj let zapored pripravljamo in na prireditvi tudi predvajamo videoportrete dobitnikov (avtor Boštjan M. Jambrek).

Kot zanimivost naj povemo, da za podeljevanje *priznanj ACS* nimamo nobenega namenskega sklada, vendar nam ob pomoči slovenskih založb kljub temu uspe pripraviti knjižna darila, ki so lep in trajen spomin na slovesni dogodek.

Radostno, slovesno uglasenost prireditve je letos obogatil kulturni program, v katerem sta sodelovala Vokalni trio Prima Vista z Jesenic, ki se (v slogu vseživljenjskosti učenja) posveča oživljanju glasbenega izročila italijanske renesanse, in Folklorna skupina društva Romani Union iz Murske Sobotne, najboljša romska folklorna zasedba na Slovenskem, ki je na folklornih tekmovanjih prejela že vrsto priznanj. Društvo Romani Union vodi letošnji dobitnik priznanja ACS, Jožek Horvat Muc, ki je v sklepnem delu prireditve zbrane nagovoril v imenu vseh dobitnikov priznanj, v romskem in slovenskem jeziku. Tako smo lahko prisluhnilli govorici, v katero so vtokane dalje sveta, in ob tem spoznali, da nas dalje lahko tudi zblizujejo.

Del kulturne ponudbe ob slovesnem odprtju TVU je bila tudi priložnostna razstava skulptur iz žgane gline in ročno obdelane, barvane svile v atriju. Razstava *Elementi – ogenj, voda, zemlja, zrak* je bila darilo dobitnic priznanja ACS za leto 2001, Flore Otoničar, avtorice razstavljenih skulptur, in Nataše Sedej iz Društva keramikov Gaja iz Postojne ter mag. Gojke Pajagič Bregar iz Ljubljane, kustosinje in restavradorke tekstila, ki je poslikala in oblikovala svilo.

Po prireditvi so se udeleženci zadržali v prijateljskem druženju v atriju.

Slavica Borka Kucler, ACS

Zaključki 6. andragoškega kolokvija

Motivacija v izobraževanju odraslih

Andragoški center Slovenije je v okviru Tedna vseživljenjskega učenja 2002 organiziral 6. andragoški kolokvij. Tema letošnjega srečanja je bila *Motivacija v izobraževanju odraslih*.

Namen kolokvija je bil, da motivacijo obravnava z različnih vidikov, kar smo z izborom referentov tudi dosegli. Poleg domačih gostov so sodelovali tudi trije predavatelji iz tujine (dva iz Velike Britanije in eden iz Hrvaške), kar je še dodatno popestrilo dogajanje.

V nadaljevanju bom povzel glavne ugotovitve letošnjega andragoškega kolokvija:

- Na kolokvijju je bilo večkrat izpostavljeno, da je temeljna značilnost učenja **sprememba**. To pa je tudi glavna značilnost sodobnega načina življenja in dela. Ljudje se vse bolj soočamo z zahtevami po hitremu prilagajanju svojih znanj in usposobljenosti spremembam pri delu, da bi si tako izboljšali svojo zaposljivost in konkurenčnost na trgu dela. Sposobnost in pripravljenost na prilagajanje hitro spreminjajočim se razmeram zato postajata vse pomembnejša dejavnika posameznikovega vključevanja v izobraževanje in motivacijo zanj.
- Izpostavljen je bil problem **identitete**. Identiteta odraslega ima velik vpliv pri prevzemanju vloge učenca in s tem povezanimi občutki kompetentnosti in primernosti, zato pomembno vpliva na posameznikovo motiviranost za učenje. Raziskave kažejo, da je za odrasle, ki so izobraževalno neaktivni, značilno, da visoko vrednotijo izobraževanje, vendar sami niso pripravljeni prevzeti vloge učenca.
- Pomemben vidik motivacije za učenje so tudi **cilji**. Vrste ciljev in mnenje posameznika, da lahko le-te doseže s pomočjo učenja in izobraževanja, v veliki meri vplivajo na pripravljenost posameznika, da v to dejavnost vlaga svojo energijo in prosti čas. Prikazani rezultati raziskav kažejo, da so cilji odraslih večinoma povezani z izboljšanjem ali ohranjanjem lastnega ekonomskega položaja. S tem so pravzaprav povezani tudi cilji gospodarstva – bolj kot je posameznik izobražen in usposobljen, več prispeva h konkurenčnosti gospodarstva. Največ možnosti za učenje imajo tisti odrasli, ki so že zdaj v prednostnem položaju (so mlajši, bolj izobraženi in na vodilnih delovnih mestih).

Če povzamem ugotovitve letošnjega andragoškega kolokvija v enem stavku, lahko zapišem, da je motivacija odraslih za učenje in izobraževanje odvisna predvsem od srečanja osebnih ciljev in identitete posameznika na eni strani ter okolja, ki ga spodbuja pri uresničevanju teh ciljev, na drugi strani. Žal pa so ta „srečanja“ še vedno najmanj ugodna za posameznike, ki se v izobraževanje najmanj vključujejo.

Marko Radovan, ACS

TVU 2002 na spletu

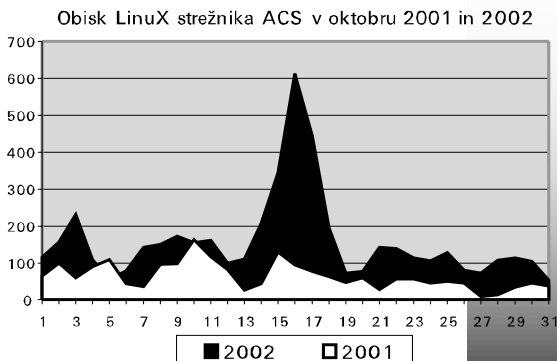
Z učinkovito e-promocijo povečati obisk spletnega koledarja

Nekatere prireditve Tedna vseživljenjskega učenja še vedno potekajo izven termina (tretji teden v oktobru), vendar pa se v tem trenutku že lahko ozremo nazaj in ovrednotimo posamezna organizacijska področja. V tem članku bo misel tekla predvsem o tem, kako bolje izkoristiti sodobno informacijsko-komunikacijsko tehnologijo za širitev ideje vseživljenjskega učenja, predvsem TVU.

Znano je, da smo že leta 2001 zaradi pomanjkanja denarja prenehali tiskati koledar prireditev TVU. Tako je vsem znanja željnim ostal na voljo le **spletni koledar prireditev** na naslovu <http://tvu.acs.si/koledar>. Posodobljene podatke (česar tiskani koledar ne omogoča) o prireditvah iz spletnega koledarja lahko koordinatorji in izvajalci prireditev izvozijo v druge formate ter natisnejo tudi kot parcialne koledarje, ki jih ponudijo v svojih okoljih.

Pomen spletnega koledarja je neprecenljiv, zato ga je treba učinkovito promovirati. Glede na to, da se koledar pojavlja le na internetu, je jasno, da bomo ta novi medij v prihodnosti skušali čim bolj izkoristiti. Promociji, v katero spada tudi in predvsem internet, smo nadedli povsem svoje ime, **e-promocija**. Letošnje leto je služilo za ugotavljanje dometa tovrstne strategije, rezultati pa so nadvse obetavni. V času Tedna smo objavili povezave na strani TVU in TVU koledarja na vseh večjih slovenskih portalih, hkrati pa je bil objavljen tudi članek v enem izmed elektronskih časopisov. S temi usklajenimi in časovno zelo prefinjeno izbranimi postopki smo uspeli vsaj podvojiti, če ne potrojiti obisk na našem strežniku.

Prav priloženi grafikon govori o obisku (vsak zahtevek z določenega IP naslova računalnika se upošteva le enkrat dnevno) na ordinati in dnevih v oktobru na abscisi; potrjuje, kako neverjeno obetavna je spletna promocija. Zelo jasno se iz grafikona lahko razbere tudi čas letošnjega TVU, od 14. – 20. 10. 2002.

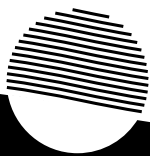

600 obiskov na dan je v vseh pogledih še vedno zelo zelo malo, kar nam pravzaprav govori, da smo na tem področju šele na začetku poti. Potrebno bo oblikovati način e-promocije, ki bo dosegel čim večjo populacijo, z več smeri in hkratno. Nekateri možnosti, ki bi pripomogle k večji obiskanosti spletnih strani TVU koledarja, so:

- promocija z reklamnimi pasicami na najbolj obiskanih spletnih straneh v Sloveniji;
- objava dogodkov, povezanih s TVU, na slovenskih portalih;
- povečanje števila izvajalcev TVU na spletnih straneh (letos samo 11);
- uporaba multimedijske tehnologije za prikaz življenjskih zgodb nagrajencev ACS;
- uporabiti že obstoječe vsebine za izdelavo promocijske zgoščanke;
- z inovativnimi pristopi povečati letni obisk strani TVU (npr. z e-razglednicami).

Ljudi je treba ozavestiti o pomenu vseživljenjskega učenja, zato naj bi vsaj en teden v letu živeli v tem duhu, kar je tudi poslanstvo TVU. S pravim pristopom e-promocije Tedna, s tem pa tudi koledarja prireditve TVU, bi lahko število obiskov strežnika v času prireditve v naslednjem letu povečali vsaj za 400%. Bomo – če bodo le na voljo sredstva za uresničitev te ideje.

Franci Lajovic, zunanji sodelavec ACS

KOTIČEK JE VAŠ

Model za ugotavljanje in razvoj kakovosti izobraževanja odraslih na Srednji agroživilski šoli v Ljubljani Sodelovanje v razvojnem projektu POKI (1. del)

Srednja agroživilska šola v Ljubljani se je v šolskem letu 2001/2002 vključila v nacionalni razvojni projekt *Ponudimo odraslim kakovostno izobraževanje – POKI*, ki ga ob podpori Ministrstva za šolstvo, znanost in šport razvija Andragoški center Slovenije. V okviru projekta, v katerem sodelujejo poleg naše šole še Srednja trgovska šola iz Ljubljane, Srednja šola za pošto, ekonomijo in telekomunikacije iz Ljubljane in Šolski center Rudolf Maister iz Kamnika, nastaja *Model za samoevalvacijo kakovosti izobraževanja odraslih na srednji šoli*. Osnovo za skupno delo v projektu predstavlja okvirna metodologija modela za samoevalvacijo, ki jo je razvil Andragoški center Slovenije, naloga projektne skupine posamezne šole pa je, da ta okvirni model nadgradi in ga prilagodi značilnostim in potrebam šole.

Projektno skupino, ki sodeluje pri razvoju Modela za ugotavljanje in razvoj kakovosti izobraževanja odraslih, na naši šoli sestavljamo: Tomaž Geršak, Marija Kostadinov, Marija Vidmar, Mirjam Gorenc, Breda Rudel in Jasna Kržin Stepišnik.

Z uporabo modela bo naša šola postopoma in načrtno dosegala naslednje cilje:

- upoštevanje andragoških standardov,
- učenje in razvoj zaposlenih,
- timski pristop in sodelovalno odločanje o kakovosti izobraževanja odraslih na šoli.

Na podlagi temeljne metodologije Modela POKI smo na Srednji agroživilski šoli splošni model prilagodili in ga oblikovali tako, da smo upoštevali značilnosti, potrebe in razvojne načrte naše šole.

Vizija razvoja kakovosti izobraževanja odraslih na naši šoli

Srednja agroživilska šola Ljubljana domuje v enem najbolj prijetnih območij Ljubljane, v Mestnem logu, ob veterinarskih klinikah. K nam prihajajo dijaki iz vse Slovenije - okoli tisoč jih je. Izbirajo lahko med naslednjimi izobraževalnimi programi: 4-letnim (programi tehniška gimnazija, veterinarski tehnik in živilski tehnik), 2-letnim poklicno-tehniškim izobraževanjem (program za poklic živilski tehnik) in 3-letnim (programi za poklice mesar, slaščičar in pek).

Poleg mladine se na šoli izobražujejo tudi odrasli. Zanje izvajamo izobraževanje po vseh programih šole in drugih programih za spopolnjevanje za delo in poklic. V živilski industriji in na področju veterinarskih dejavnosti imamo v Sloveniji že več let slabo in pogosto neustrezno izobrazbeno strukturo zaposlenih. Zahteve, ki jih postavljajo za zaposlene v teh poklicih, so zaradi tehnološkega razvoja, velikih zakonskih sprememb, ki so posledica približevanja Evropi, in uvajanja standardov kakovosti v podjetja vsako leto večje.

Povečane potrebe pri delodajalcih se kažejo v povečanem povpraševanju po izobraževanju odraslih. Zato menimo, da je izobraževanje odraslih za temeljne poklice, kot so: pek, slaščičar, mesar in živilski tehnik, za širšo skupnost zelo pomembno in bo v prihodnosti še bolj. Enako velja tudi za izobraževanje v programu veterinarski tehnik, za katerega smo edina šola v Sloveniji. Zato je vlaganje v kakovostno izobraževanje zelo smotno in pomembno.

Izobraževanje odraslih je do leta 2001 potekalo na naši šoli le kot neka vzporedna, "nujna" dejavnost. V šolskem letu 2001/2002 smo naredili prvi korak k boljši kakovosti in razpoznavnosti izobraževanja odraslih - ustanovili smo enoto za izobraževanje odraslih. Prizadevamo si, da bi bilo tovrstno izobraževanje čimbolj kvalitetno, zato skušamo pri načrtovanju izpeljave izobraževalnega procesa čimbolj upoštevati značilnosti in želje naših udeležencev.

Nova Poklicna živilska šola, ki bo zgrajena avgusta leta 2004, bo omogočila optimalno izobraževanje mladine, obenem pa tudi razvoj in širitev izobraževanja odraslih za vse naše poklice. Naš cilj je, da postane naša enota izobraževanja odraslih center izobraževanja odraslih živilskih in veterinarskih poklicev za ta del Slovenije. Vsi projekti, ki potekajo na šoli, ter dejavnosti, ki jih ob pouku izvajamo, so povezani z dvigom kakovosti šole in večanjem njene prepoznavnosti.

Študijski obisk na Danskem

V okviru projekta POKI je bila izpeljana ekskurzija na Dansko. Študijski obisk je bil dragocena izkušnja pri vpeljavi modela kakovosti na sodelujoče srednje šole. Člani projektne skupine Srednja agroživilska šola smo skupaj z drugimi sodelavci projekta od 28. septembra do 5. oktobra 2002 obiskali različne ustanove na Danskem, ki na nacionalni in lokalni ravni izpeljujejo dejavnosti zagotavljanja in razvoja kakovosti v izobraževanju.

Temeljna cilja študijskega obiska sta bila preučiti danski pristop k zagotavljanju in razvoju kakovosti v izobraževanju in pridobiti mednarodne izkušnje za izvajanje aktivnosti samoevalvacije.

Namen in podrobnosti ekskurzije so bili predstavljeni že v oktobrski številki Novičk, zato bi rada v nadaljevanju predstavila le ugotovitve, ki so se nam zdele še posebej pomembne, še zlasti z vidika uvajanja modela kakovosti na naše srednje šole:

- V Sloveniji potrebujemo strategijo uvajanja kakovosti na nivoju države. Država je tista, ki zahteva od izobraževalne ustanove spremljanje in izboljševanje kakovosti. Na Danskem je šole v procesu vpeljevanja koncepta zagotavljanja in razvoja modela kakovosti ministrstvo za izobraževanje tudi izdatno finančno podprlo. Zakonska obveznost šole pa je, da opravi samoevalvacijo in svoj model kakovosti objavi na svoji spletni strani.
- Na vsaki šoli posebej bi bilo treba opredeliti kakovost. Na Danskem je koncept kakovosti samoumeven in prisoten v vseh izobraževalnih ustanovah. Vsaka šola zase izdela svoj model zagotavljanja kakovosti v skladu s svojo vizijo. Spoznali smo, da pri evalvaciji šole med seboj sodelujejo, jo enako izvajajo in med seboj primerjajo rezultate. Na danskih šolah ima eden od zaposlenih prav funkcijo managerja za kakovost. Nekaj podobnega bi morali uvesti tudi na naših šolah.
- V sistem kakovosti je treba vključiti vse socialne partnerje – dijake, podjetja, starše. Na Danskem smo opazili tesno sodelovanje izobraževalnih ustanov s podjetji in okoljem. Pri evalvaciji prav tako sodelujejo vsi partnerji.

Obisk daje potrditev, da smo s sodelovanjem v projektu POKI na pravi poti. Navezali smo mednarodne stike, ki lahko služijo za morebitno prihodnje sodelovanje.

Poleg vsega smo zelo uživali pri spoznavanju danskih znamenitosti in zgodovine, Dancev in njihovih navad. Študijski obisk je bil odlično izpeljan, za kar se zahvaljujemo Andragoškem centru Slovenije, še posebej Tanji Možina in Sonji Klemenčič.

Jasna Kržin Stepišnik, Srednja agroživilska šola Ljubljana

Pedagoški center Ekonomske fakultete v Ljubljani

Po enem letu uspešnega delovanja

Pedagoški center (PEC) Ekonomske fakultete v Ljubljani je bil ustanovljen oktobra 2001 kot rezultat večletne dejavnosti fakultete za izboljšanje kakovosti pedagoškega procesa. Z ustanovitvijo Centra, ki se bo načrtno ukvarjal z pedagoško-andragoškim izobraževanjem in svetovanjem, s sodelovanjem s podjetji v pedagoškem procesu in s postavitvijo celostnega sistema spremljanja kakovosti, je novo vodstvo z dekanom dr. Maksom Tajnikarjem in prodekanom dr. Markom Jakličem formalno potrdilo svoja prizadevanja za izboljšanje kakovosti pedagoškega dela.

Delo Pedagoškega centra je vsebinsko in organizacijsko razdeljeno na tri podenote:

- **Center za poslovne primere in projekte** (predstojnica dr. Maja Makovec Brenčič) deluje na fakulteti že od leta 1997. Poglavitni cilj je izboljšati kakovost pedagoškega procesa s pomočjo tesnejšega sodelovanja s podjetji in institucijami. Namen dejavnosti tega Centra je spodbujati sodelovanje s podjetji v obliki projektnega dela, pisanja poslovnih primerov, gostovanja predavateljev iz poslovne prakse, obiskov študentov in izvajanja projektov v podjetjih in institucijah v okviru pedagoškega procesa.

Del dejavnosti je osredotočen na področje poslovnih študijskih primerov. S tem namenom Center organizira delavnice na temo poučevanja s poslovnimi študijskimi primeri in razvijanja poslovnih primerov za uporabo v pedagoškem procesu, pomaga učiteljem in sodelavcem pri iskanju primernih poslovnih študijskih primerov, njihovem naročanju in objavljanju v tujini. V začetku novembra 2002 je izšel tudi priročnik Maje Zaman *Poslovni študijski primeri*, ki je namenjen pisanju študijskih primerov in njihovi uporabi pri poučevanju.

Prednostno področje delovanja Centra pa je neposredno sodelovanje s podjetji in institucijami v pedagoškem procesu, kar postaja ključnega pomena pri vključevanju fakultete v krog mednarodno akreditiranih visokošolskih ustanov. V preteklem študijskem letu je Center izvedel anketo o sodelovanju učiteljev in asistentov s podjetji, da bi ovrednotil sodelovanje s podjetji v pedagoškem procesu. Zbrani podatki so bili izhodišče za nadaljnji razvoj sodelovanja s podjetji in Fakulteta je v letošnjem letu začela s sklepanjem pogodb o znanstvenem, raziskovalnem in pedagoškem sodelovanju s podjetji in institucijami. Podpisanih je že več kot 20 pogodb s podjetji in institucijami (npr.: Poslovnim sistemom Mercator, Trimom Trebnje, Gorenjem, Petrolom in drugimi) in s posamezniki, ki redno sodelujejo pri izvajanju pedagoškega procesa.

- **Center za pedagoško-andragoško izobraževanje in svetovanje** (predstojnica mag. Nadja Dobnik) se ukvarja z načrtovanjem izobraževalne dejavnosti za učitelje Fakultete in zunanje sodelavce, ki sodelujejo pri izvajanju pedagoškega procesa. Program izobraževalne dejavnosti je zastavljen široko in predstavlja odgovor na zelo različne potrebe in interese učiteljev Fakultete. Pozitivni odzivi in dobra udeležba sicer preobremenjenih učiteljev in asistentov potrjujeta, da se učitelji zavedajo pomena razvijanja znanj in spretnosti s področja visokošolske didaktike in da je načrten pristop k pedagoško-andragoškem izobraževanju učiteljev nujni pogoj za zagotavljanje kakovosti pedagoškega dela.

Med delavnicami in seminarji, ki smo jih izpeljali s pomočjo lastnih ali zunanjih sodelavcev, je obsežen sklop računalniških delavnic, seminar *Retorika*, delavnica *Dober učitelj potrebuje dober glas* in delavnica *Načrtovanje študijskih gradiv*. Učitelji in asistenti pa so obveščeni tudi o izobraževalni ponudbi drugih izobraževalnih organizacij (predvsem Andragoškega centra Slovenije, GV izobraževanja in Filozofske fakultete v Ljubljani).

Posebna pozornost je pri načrtovanju izobraževalne dejavnosti namenjena asistentom, ki svojo pedagoško pot šele začinjajo, v predhodnem študiju pa praviloma ne dobijo potrebne pedagoške izobrazbe. Posebej za asistente je bil pripravljen modul *Uvod v visokošolsko didaktiko* in dvodnevna delavnica *Mirana Morana Študenti potrebujejo učinkovitega učitelja*.

Drugo pomembno področje delovanja Centra za pedagoško-andragoško izobraževanje je študij na daljavo in s tem povezano usposabljanje tutorjev in razvijanje študijskih gradiv. Za tutorje je bilo v septembru organizirano skupno srečanje v Ljubljani, ki je bilo namenjeno medsebojnemu spoznavanju in konzultacijam z nosilci predmetov, obenem pa so se udeleženci na delavnicah podrobneje seznanili z vlogo tutorja pri študiju na daljavi in se usposobili za uporabo prenovljenih spletnih strani *Tutorski forum*. V začetku septembra 2002 pa je izšel tudi ponatis priročnika Nadje Dobnik *Vloga tutorja pri študiju na daljavo*.

- **Center za kakovost pedagoškega procesa** (predstojnica dr. Irena Vida) je svojo dejavnost osredotočil na izgradnjo notranjega fakultetnega sistema ocenjevanja in spremljanja kakovosti ter vrednotenja pedagoškega procesa, obenem pa tudi na dejavnost svetovanja pedagogom za izboljšanje kakovosti pedagoškega procesa. Pomemben del dejavnosti za spremljanje kakovosti je povezan z izvajanjem študentskih anket, pri čemer Center sodeluje s komisijo za kakovost Univerze v Ljubljani.

Po enem letu vsestranskega in uspešnega delovanja se na Pedagoškem centru zavedamo, da smo šele zaorali ledino. Pokazalo se je, da so potrebe zelo velike, kar je posledica pomanjkanja načrtnega ukvarjanja s kakovostjo pedagoškega dela v preteklih letih, pa tudi

vse večjih izzivov in pritiskov, ki jih prinaša razvoj novih študijskih programov, novih oblik in metod dela ter razvoj informacijske tehnologije. Obenem pa smo prepričani, da akademske odličnosti, ki si jo želimo pridobiti in uveljaviti tudi v mednarodnem merilu, ne bomo dosegli brez načrtnega vlaganja v lastno pedagoško izobraževanje in brez povezovanja s poslovnim okoljem.

mag. Nadja Dobnik, Pedagoški center Ekonomske fakultete v Ljubljani

Študij na daljavo postaja v Sloveniji vse bolj priljubljen Že skoraj 500 študentov študira on-line

Na Dobi, Višji strokovni šoli Maribor, smo že tretje leto zapored razpisali študij na daljavo po višješolskem strokovnem programu Poslovni sekretar. V študijskem letu, ko prva generacija študentov na daljavo zaključuje s študijem – študij na daljavo traja namreč tri leta – smo prvič razpisali tudi prosta mesta za študij na daljavo po višješolskem strokovnem programu Komerčialist. Študij na daljavo bomo letos izvajali v sodelovanju z drugimi šestimi študijskimi središči v Sloveniji: z Ljudsko univerzo Murska Sobota, Zavodom za izobraževanje odraslih Radovljica, Ljudsko univerzo Koper, Emono Efekto iz Ljubljane, Ljudsko univerzo Velenje in s Knjižnico Mirana Jarca iz Novega mesta.

V program Poslovni sekretar se je v letošnjem študijskem letu vpisalo 188 študentov, v program Komerčialist pa 130 študentov. Tako imamo letos skupaj že skoraj 500 on-line študentov. Za tiste, ki so se letos vpisali prvič, smo ob pričetku študija organizirali uvodni dan, kjer so se podrobneje seznanili z načinom študija in spoznali funkcije v virtualnem učnem okolju, WebCT, v katerem študij na daljavo poteka. Vsebine uvodnega dneva smo v razširjeni obliki izpeljali v uvodnem tednu, kjer so imeli študenti priložnost, da na podlagi fiktivnega predmeta spoznajo vse značilnosti študija na daljavo. V tem času so imeli tudi možnost, da se izpišejo iz programa, če bi ugotovili, da jim takšen način študija ne ustreza. Izpisalo se je 11 študentov.

Tudi v letošnjem študijskem letu so kandidati prepoznali številne prednosti, ki jih prinaša študij na daljavo. To so hkrati tudi prednosti, ki jih poudarjajo številni strokovnjaki s področja

študija na daljavo. Potrjujejo jih tudi naše izkušnje. Rezultati analize spremljanja vključevanja v študij na daljavo, ki jo vsako leto ob pričetku študijskega leta izvedemo na naši višji šoli, so letos pokazali naslednje: na prvem mestu je še zmeraj prilagodljivost kraja in časa študija (41,2%); prilagajanje časa in ritma študija individualnim obveznostim posameznika je največja prednost za 28,8% vpisanih študentov (17,5% se jih je za študij na daljavo odločilo zaradi službenih obveznosti, 11,3% zaradi družinskih obveznosti); večja samostojnost pri študiju je najpomembnejši razlog za 15% študentov; študij na daljavo kot novost je pritegnila 6,2%; zaradi oddaljenosti se je za študij na daljavo odločilo 5,9%; drugi razlogi pa so v to pri nas še zmeraj novo obliko študija pritegnili 2,9% kandidatov.

Vse bolj se potrjuje naša domneva, da tudi stopnja računalniške in internetne pismenosti ni ovira pri odločitvi za študij na daljavo. Za študij na daljavo se je namreč odločila skoraj tretjina kandidatov, ki interneta doslej še niso uporabljali (lansko leto je bilo takih kandidatov 8%).

In kako bodo naši študenti dostopali do interneta? Večina študentov ima urejen dostop do interneta doma in službi (41,7%), samo doma bo do interneta dostopalo 35% študentov, samo v službi pa 22,5% študentov. 39% študentov bo dostopalo do interneta prek analogne telefonske linije, 27,9% prek ISDN, hitrost kableskega interneta bo omogočala študij 13,7% študentom, 9,4% ima urejen dostop prek ADSL in isti odstotek prek najetega voda.

Kakšna bo prihodnost študija na daljavo pri nas?

Glede na vse večjo priljubljenost študija, ki ga podpirajo nove tehnologije, kar se odraža tudi v vse večjem povpraševanju po tej obliki študija, in glede na rezultate, ki jih študenti na daljavo dosegajo, lahko trdimo, da ima študij na daljavo v Sloveniji prihodnost. Zanimiv je namreč še en podatek. Spremljanje študija na daljavo na naši višji šoli kaže, da bolj kot prednosti, ki jih študij na daljavo ima, stopa v ospredje dodana vrednost tega načina študija. Spremljanju tega smo še posebej veliko pozornosti namenili v študijskem letu 2001/2002. Evalvacijski rezultati kažejo, da študenti največ pridobijo na področju računalniške in internetne pismenosti – računalnik in internet postajata del njihovega osebnega in poklicnega življenja. Zaradi posebnosti študija na daljavo, kjer večina komunikacije poteka v pisni obliki, se dviguje stopnja njihove pismenosti v maternem jeziku. Glede na to, da je interakcija v študiju na daljavo osrednjega pomena, razvijajo naši študenti v času študija tudi pomembne socialne spretnosti.

Mateja Geder, DOBA Maribor

Študijski krožki

Karavana med brkinskimi griči

Na Premskem gradu, ki že več kot 750 let nemo bdi nad zgornjo reško dolino, so se v petek, 27. septembra, grajski duhovi poskrili. Gradič je namreč "zavzela" Karavana študijskih krožkov, ki je prispela s koroškega Remšnika in se za nekaj ur ustavila pri nas, na Brkinih. Po grajskih sobanah pa se je pospravljalo, pripravljalo in hitelo že nekaj dni prej. Kakšno vznemirjenje! Množico idej, načrtov, skrbi in nasvetov je bilo treba urediti in vtakati v raznolik in zanimiv program, privlačne razstavne prostore, prijetno obedovalnico in še in še. Za nameček pa še držati pesti za sončno vreme! A s skupnimi močmi vseh vodij, mentorjev in udeležencev študijskih krožkov, ki so se na Premu predstavili, nam je uspelo izpeljati res prijetno in razgibano srečanje.

Po vodenem ogledu Prema in rojstne hiše Dragotina Ketteja ter uvodnih nagovorih gostiteljev se je približno 150 udeležencev zbralo v osrednji dvorani, kjer so se študijski krožki predstavljali z besedo in petjem. Program so otvorile žene s Predmeje, ki so s svojim delovanjem pričele v študijskem krožku, sedaj pa so zbrane v *Društvu podeželskih žena*. Podobno pot organiziranega povezovanja v društva sta prehodila ŠK *Uredimo naš kraj - Knežak*, ki ga sedaj poznamo kot društvo *Piškotek*, in ŠK *Razvoj turizma na podeželju*, iz katerega se je rodilo društvo *Trma* iz Črnega Vrha nad Idrijo. V nadaljevanju sta se s precej drugačnim programom in malce bolj intimno pripovedjo krožkarjev predstavila postojnski ŠK *Beremo z Manco Košir* in fotoklub *Žarek* iz Sežane. Dogajanje se je nato preselilo na grajsko dvorišče, kjer so svoje delo prikazali vaščanke Prema, koprski in dutoveljski krožkarji in postojnski obdelovalci gline. Tako smo se lahko naučili izdelovati rože iz krep papirja, uživali v koščku Istre, ki smo si jo ogledali na peščenih slikah in barčicah iz slanega testa, ali pa svoje misli zapisali na glinene ploščice, ki jih je postojnski krožek po srečanju podaril Andragoškemu centru. V dvorani v prvem nadstropju smo si ogledali plakate in različne izdelke sodelujočih študijskih krožkov: ilirskobistriški krožkarji so razstavili razglednice, slike na steklu in posušena zelišča, žene s Predmeje so prinesle čipke, mnogi so se predstavili na fotografijah. V hladu male dvorane v pritličju pa smo lahko občudovali torze, ki so nastali v sodelovanju ŠK *Torzo* iz Postojne in akademske kiparke Dragice Čadež. Simultano s preostalim dogajanje je v organizaciji deklet iz ŠK *Beremo z Manco Košir* iz Ilirske Bistrice potekal tudi kviz. Pravilni odgovori na vprašanja o Premu, gradu, študijskih krožkih in samem programu srečanja so bili nagrajeni z novelami slovenskih literatov, ki jih je podaril Andragoški center. V drugem delu predstavitev v osrednji dvorani smo prisluhnili sežanskemu bralnemu študijskemu krožku *Sončna ura*, ajdovskemu krožku za starše in Cerkničanom, ki v okviru svojega krožka izdelujejo sončne kolektorje. Kot zadnji se je predstavil ilirskobistriški *Muzejski študijski krožek*, ki nas je z besedo in razstavljenimi predmeti popeljal v čas prazgodovinskih gradišč,

posejanih po okoliških gričih. Večer so zaokrožile živahne melodije, ki sta jih iz oprekla ali brane, kontrabasa in plonarce izvabljala člana domače etno glasbene skupine *Volk Folk*, slastno piko na i pa so z joto in sladkarijami srečanju dale gospodinje *Društva podeželskih žena Ilirska Bistrica*. Nekateri so v soju sveč klepetali še dolgo v večer, tisti iz bolj oddaljenih koncev Slovenije pa so se zadovoljni odpeljali proti domu.

V soboto zjutraj se je Premski grad kopal v soncu. Pogled se je skozi od vetra prečiščeno ozračje raztezal po Brkinih vse tja do Čičarije in obronkov Pivške kotline. A za uživanje čudovitega jutra zgodnje jeseni ni bilo pravega časa. Treba je bilo pospraviti klopi in mize, pomesti dvorane, odpeljati smeti in panoje. Karavana je Prem zapustila šele, ko smo grad prepustili grajskim duhovom in sobotnim obiskovalcem.

Anja Pirih in Vanda Volk, Ljudska univerza Ilirska Bistrica

PRIPRAVLJAMO

Študijski krožki Beremo z Manco Košir

Vabilo na prednovoletno srečanje

Dragi prijatelji, mentorice – pa tudi mentor! – študijskih krožkov *Beremo z Manco Košir*, lepo pozdravljeni.

Leto se izteka in nam ponuja čudovito možnost: da nazdravimo drug drugemu, našim krožkom, koncu tega leta in začetku uspešnega leta 2003.

Zato pridite na prednovoletno srečanje in pripeljite s seboj članico ali člana, ki bi želel postati mentor študijskega krožka *Beremo z Manco Košir*. Da nas bo več, da bomo še hitreje širili bralni virus po lepi deželi Slovenski.

Dobimo se v **sredo, 11. decembra 2002 ob 11. uri**, v seminarski sobi Andragoškega centra Slovenije.

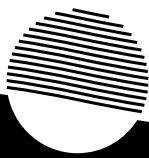
Prinesite s seboj knjigo, ki ste jo letos najraje brali. In v njej listek, na katerega napišite, zakaj vam je ta knjiga pri srcu, morda izpišite kakšno misel. Da bomo prebirali naša doživetja in si delili radost bralnih užitkov. Z vami bom kramljala in se veselila **Manca Košir**.

Pred tem vas bom, **Nevenka Bogataj**, seznanila s kazalci kakovosti v študijskih krožkih in jih za prihodnje leto dopolnila z vašimi spoznanji.

Srečanje bomo zaključili okoli 14. ure s kozarčkom rujnega.

Veseliva se srečanja z vami in vas prisrčno pozdravljava,

Manca Košir in Nevenka Bogataj

POSVETI, KONFERENCE

The FLUID - EDEN Open Classroom Symposium Pathways in the Open Classroom

Copenhagen, Danska, 5. in 6. december 2002

Informacije o simpoziju najdete na spletni strani: <http://www.eden.bme.hu/>.

The 2003 Hawaii International Conference on Education

Honolulu, Havaji, ZDA, 7. do 10. januar 2003

Informacije o konferenci je mogoče dobiti na e-naslovu: education@hiceducation.org in na spletni strani: <http://www.hiceducation.org/>.

LEARNTEC 2003

The 11th European Conference and Specialist Trade Fair for Education and Information Technology

Karlsruhe, Nemčija, 4. do 7. februar 2003

Informacije je mogoče dobiti po telefonu: + 49 721 37 202 137 (Jochen Georg), na e-naslovu: georg@learntec.de in na spletni strani: <http://www.learntec.de/>.

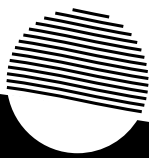
E-ducation Conference 2003

E-ducation without Borders

Abu Dhabi, Združeni Arabski Emirati, 22. do 24. februar 2003

Informacije o konferenci je mogoče dobiti po telefonu: + 971 2 4451 514, po faksu: + 971 2 4451 571, na e-naslovu: info@e-education2003.com in na spletni strani: <http://e-education2003.com/>.

NOVOSTI IZ KNJIŽNICE ACS

Bralcem Novičk sporočamo, da je knjižnica ACS odprta za obiskovalce v sredo in petek dopoldne od 10. do 12. ure ter v ponedeljek in četrtek od 14. do 16. ure. Vabljeni!

The open classroom : distance learning and new technologies in school level education and training : Oslo, Norway, 18-20 September 1995. [S.l.] : European Distance Education Network, EDEN : International Council for Distance Education, ICDE, 1995. 1 mapa

Pastuović, Nikola: Osnove psihologije obrazovanja. Zagreb : Znamen, 1997. 152 str. (Udžbenici Sveučilišta u Zagrebu)

Pravci razvoja teorije i prakse obrazovanja odraslih : simpozijum povodom 65. godišnjice života profesora Dr Dušana Savićevića, Beograd, 19. i 20. novembra 1991. godine. Beograd : Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta u Beogradu, 1991. 219 str.

Promoting European dimensions in lifelong learning / edited by John Field. Leicester : NIACE, 2002. 192 str.

Radovan, Marko: Motivacija odraslih za izobraževanje : vrednotni, kognitivni in socialno-kulturni vidiki motivacije brezposelnih za izobraževanje : raziskovalno poročilo. Ljubljana : Andragoški center Republike Slovenije, 2001. 127 str.

Robinson-Pant, Anna: Why eat green cucumber at the time of dying? : exploring the link between women's literacy and development : a Nepal perspective. Hamburg : Unesco Institute for Education (UIE), 2001. 198 str.

Saltiel, Iris M.; Russo, Charline S.: Cohort programming and learning : improving educational experiences for adult learners. Malabar : Krieger, 2001. 121 str. (Professional practices in adult education and human resource development)

Savičević, Dušan: Konceptija obrazovnih potreba u andragogiji. 1. izd. Beograd : Zavod za udžbenike i nastavna sredstva [etc.], 1989. 303 str. (Andragoška biblioteka ; knj. 4)

Skupno poročilo Borz znanja za leto 2001 / uredil Bojan Sečko. Ljubljana : Borza znanja, 2001. 10 str., pril.

Speaking your mind : oral presentation and seminar skills / edited by Rebecca Stott, Tory Young and Cordelia Bryan. Harlow : Longman, 2001. 136 str. (Speak write series)

Stoney, Sheila M.; Glikman, Viviane; Wack Otto Georg: Supporting adult learners 1 : a comparison of concepts and terms and their usage in the adult education systems of England, France and Germany. Slough : National Foundation for Educational Research, NFER ; Paris : L'Institute National de Recherche Pedagogique, INRP ; Soest : Landesinstitut für Schule und Weiterbildung, LSW, 48 str.

TTnet dossier No 4 : open and distance learning and the professionalisation of trainers / CEDEFOP. Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 2001. 70 str.

Weinbrenner, Peter; Fritzsche, K.-Peter: Teaching human rights : suggestions for teaching guidelines. Bonn : German Commission for Unesco ; Braunschweig : Georg Eckert Institute, 1993. 37 f.

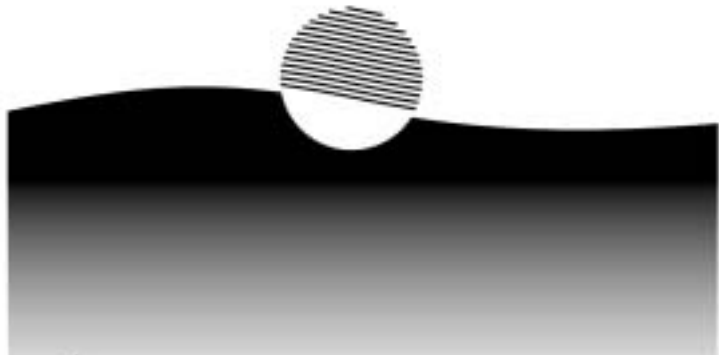
Widening participation and raising standards. Coventry : The Further Education Funding Council (FEFC), 2000. 43 f. (Report from the Inspectorate). Dostopno tudi na http://www.fefc.ac.uk/documents/inspectionreports/pubs_insp/wpnatsurvey.pdf

Widening participation and raising standards : colleges' case studies. Coventry : The Further Education Funding Council (FEFC), 2000. 43 f. (Report from the Inspectorate). Dostopno tudi na http://www.fefc.ac.uk/documents/inspectionreports/pubs_insp/wpccs.pdf

The adult student's guide / compiled by Leigh Grossman and Lesley McBain. 2nd edition. Pomfret (ZDA) : Swordsmith Books, 2001. 384 str.

Andreas, Connirae; Andreas, Steve: Heart of the mind : engaging your inner power to change with neuro-linguistic programming. Moab (ZDA) : Real People Press, 1989. 263 str.

Peter Monetti, ACS

Programoteka

javnoveljavni izobraževalni programi za odrasle

www.acs.si/programoteka

Objavljamo javnoveljavne izobraževalne programe, ki so

- * oblikovani izključno za odrasle
- * na novo oblikovani v skladu z veljavno šolsko zakonodajo ali jim je bila v skladu z novo zakonodajo podaljšana veljavnost

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

14. - 20.10.2002

Na vprašanja vse leto odgovarjamo v TVU-Razpravljalnici na spletni strani

<http://tvu.acs.si/razprava>

IZVAJALCI IN PROGRAMI 2002/2003
IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH V SLOVENIJI

pregled več tisoč izobraževalnih programov in številnih organizacij po vsej Sloveniji
• Na spletni strani: www.acs.si/pregled

<http://izobrazevanje.acs.si>

IZOBRAŽEVALNA PONUDBA ACS

Objavljamo izobraževalne programe, ki jih za izobraževalce odraslih izvajamo v šolskem letu 2002/2003

- izobraževalni programi
- strokovna, informativna in izobraževalna srečanja
- aktualna izobraževanja ACS

Na vaša vprašanja odgovarjamo v Forumu na spletni strani <http://izobrazevanje.acs.si/forum>

na spletni strani **www.acs.si**

* za tiste, ki se želite izobraževati

* in za tiste, ki sami izobražujete

svetovalni kotiček ACS

